

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΒΙΚΤΟΡΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἑγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 50, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932 —
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξά-
μνην δραχ. 55. Τρίμνην δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60,
ἐξάμνην 35 καὶ τρίμνην 20.

ΑΜΕΡΙΚΗΣ : Ἐτησίᾳ δολλάρια 4, ἐξάμνην 2
καὶ τρίμνην 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος

Ἀθῆναι 7 Μαΐου 1932

Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 23

ΔΥΟ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑΚΙΑ

Α'.

Ὅταν πρωτοξυπνήσανε στὴ ζωὴ
τὰ δυὸ τριανταφυλλάκια, δίδυμα ἀδελ-
φάκια, τὸ μαγιάτικο ἔκεινο πρωτ',
τοὺς ἔκαναν γιορτὴ μέσα στὸν κήπο.

— Θεούλη μου! τί ὁμορφα πού
εἶναι! φώναξε πρώτη μιὰ πεταλου-
δίτσα. Παράτησε βιαστικὰ τὴ γέρικη
ἀκακία καὶ τὰ χιονάτα τῆς λουλού-
δια κι' ἤρθε καὶ κάθησε σιμά τους.

— Τί ὁμορφα. ψιθύρισε συγκινη-
μένο καὶ τὸ σοβαρὸ πεῦχο. Κι' ἔσκυ-
ψε ὅσο μπορούσε τὴν ψηλὴ κορφὴ
τοῦ γιὰ νὰ τὰ ἰδεῖ καλύτερα.

— Ὅμορφα, ἀλήθεια! παραδέχτη-
καν οἱ περήφανες ἀχτίδες. Γλύστρη-
σαν ἀπαλὰ καὶ τὰ τυλίξανε μὲ τὸ
κυρίαρχό τους φῶς.

— Ἀχ! ναί! τόσο ὁμορφα! ἀνα-
στέναξε μιὰ σταγόνα δροσιάς, πού ἔ-
λαμπε πάνω στὸ μετάξινο ροδο-
πέταλο, κοιτάζοντας μὲ ζήλεια τὶς
ἀχτίδες πού ἔρχονταν νὰ τὴν ξετοπί-
σουν.

— Ὅμορφα; Τί πᾶ νὰ πῇ; ρώ-
τησε φοδισμένα τὸ πιὸ δειλὸ ἀπ' τὰ
δυὸ τὸ ἄλλο.

— Δὲν ξέρω. Ὅμως κάτι καλὸ
πρέπει νάναί. Γιατί, κοίτα πῶς μᾶς
χαμογελᾶνε, ἀποκρίθηκε αὐτό. Καὶ
σήκωσε ἀγέρωχα τὸ κεφάλι γιὰ νὰ
μὴν τὸ χαμηλώσει ποτὲ πιά.

— Ὅμορφα; γέλασε ἀπὸ πάνω
τους σαρκαστικὰ μιὰ πικρόχολη φω-
νή. Ὅμορφο θὰ πῇ—γρήγορα πού θὰ
τὸ μάθετε!—κάτι πού εἶναι, μὰ πού
δὲ θὰ εἶναι. Κάτι πού ἔχεις καὶ δὲν
τὸ κρατᾷς. Κάτι πού σοῦ δώσαν γιὰ
νὰ σὲ πάρουν καὶ νὰ τὸ δώσουν
ἄλλονοῦ.

Τὰ δυὸ ἀδελφάκια σήκωσαν σα-
στισμένα τὰ κεφαλάκια τους. Πόθ'
ἔρχονταν ἡ φωνή; Ἐνα τριαντάφυλλο,
σὺν ἀγκινάρα, ἔχασκε μ' ὅλα του τὰ
ξεθωριασμένα φύλλα σ' ἓνα κλαδί ψη-
λότερα.

ΤΟ ΑΓΓΕΛΜΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

«—Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνόν, τὸν ἐσταυρωμένον; Ἡγέρθη,
οὐκ ἔστιν ὧδε. Ἴδετε τὸν τόπον, ὅπου ἐθήκαν αὐτόν».

— «Ε, σύ, γριά! Τι τοαμπουνάζεις αυτό; το φώναζε γελώντας το τολμηρό τριαντάφυλλο.

— Είσαι αθάνατο, του αποκρίθηκε η γριά. «Όμως μου άρεσεις καλύτερα έτσι. Καί λυπάμαι που οι ρευματισμοί μου με κρατάνε στο κρεβάτι. Άλλοιώς, θα κατέβαινα λιγάκι να σε κάνω συντροφιά. Έσκασα πιά μονάχη. Ε, μά δεν πειράζει. Μιλάμε κι' από δω. Είμαστε, ξέρετε, και συγγενείς; Η μάνα σας...

Τά δυο μικρά τριανταφυλλάκια δέ θέλησαν νακούσουν περισσότερα. Συγγενισά τους αυτή ή άσχήμια!

— Είσατε χαριτωμένα αλήθεια, εξακολούθησε ή γριά. «Όμως, τί ωφελεί; Στην εποχή μας πιά, αυτό άξίζει όσο και τό τίποτα... Σας λυπάμαι... Σας λυπάμαι πολύ που γεννηθήκατε δω μέσα, στο μίζερ' αυτό χρόνια... Ε! ήμουν κι' εγώ δμορφη κάποτε... Όμως τί έγινε; Εξησα, έφαγα τά νιάτα μου και την όμορφιά μου στην άπόμωρη, αυτή γωνιά. Μονάχα για χάρη των άνόητων αυτών όντων που μάς κυκλώνουν... Άκουσα κι' εγώ τά σαχλόλογα της πεταλούδας. Άηδίασα άπ' τις νερόδραστες ρομάντσες του πεύκου. Κι' αναγκάστηκα να ύπομεινω τά χάδια της δροσιάς. Ως που οι άχτίδες του ήλιου μου ρουφήξανε σταλιά-σταλιά τά νιάτα μου και τό χυμό μου. Και με κατάντησαν στά χάλια που βλέπετε... Έτσι και σάς. Θέ ναρθή γρήγορα ή σειρά σας.

— Είσαι κακή και πικρόλογη! θύμωσε τό τολμηρό τριανταφυλλάκι.

— Πικρή ναι ή πραγματικότητα. Όχι εγώ. Ε, είσαι μικρό και δίχως πείρα. Για τόστο δέ σε συνερίζομαι. Όμως, θλίβουμαι αλήθεια στη σκέψη της άχαρης μας μοίρας Πλάσματα σάν κι' έμάς να φθίνουμε σ' αυτό τό περιβάλλον! Τι κρίμα, τί κρίμα! Να νοιώθης πώς γεννήθηκες για τά «μεγάλα». Να ξέρης καλά τί άξίζεις και πού θάταν ή θέση σου. Και όμως, να ξυπνάς μέσ' στις άγριάδες και να κοιμάσαι μέσ' στά κούτσουρα. Κάθε μέρα τά ίδια και τά ίδια. Ζωή, ζωή είν' αυτή;

Τά τριανταφυλλάκια άκούανε τώρα προσεχτικά.

— Όμως δεν είναι και τόσο άσχημα έδω! τόλμησε να πη τό δειλό, ρίχνοντας δλόγυρα την άχόρταγη ματιά του. Το άρεσε τόσο ή κήπος αυτός, ή χλιαρός και πρόσχαρος, με τις «άγριάδες» και τά «κούτσουρά» του. Με τό σκοτεινό πεύκο και τις ζωηρόχρωμες άκακίες. Και με κείνα τά λευκά πετούμενα που άνεβοκατεβαίνανε άθόρυβα και χαρωπά στόν αέρα.

θέρα, Και τά λόγια της γριάς τό στενοχωρούσαν δίχως να ξέρη τό γιατί. Το φαινόταν σά να θαμπώνανε τις άχτίδες του ήλιου, σά να ξεθωιάζανε τά πράσινα και τά γαλάζια γύρω. Έκείνη μόρφασε με οίκτο:

— Καλό τάδελφι σου, γύρισε κι' είπε τάλλουνο, όμως, λιγάκι, — μή σου κακοφαίνεται! — λιγάκι σάν «πτωχό τό πνεύματι»... Θαρρώ πώς δέ σου μοιάζει.

— Α, όχι! Βέβαια όχι! βιάστηκε να άποκριθή αυτό κολακεμένο. Δέ θά το άρεζε διόλου να τόπερνε τώρα και για κουτό ή γειτόνισα! Και κατάλαθε πώς θάταν δίχως άλλο σημάδι μεγάλης κουταμάρας να τά βρίσκης βλα καλά και άγια τριγύρω σου.

— Μή μου πικραίνεσαι, χρυσούλη μου! είπε τραγουδιστά ή άργυρόχρωμη πεταλούδισσα και πέταξε κοντότερα στό δειλό τριανταφυλλάκι που έσκυψε παραπονεμένο τό κεφαλάκι του. Άς το να λήη, τό φαντασμένο αυτό ξαναμάραμα. Έχεις δικιο έσύ: Είν' όμορφα, πολύ όμορφα δω μέσα. Κι' έκανες καλά να της τό πής. Έτσι πρέπει: να λέμε θαρρετά τη γνώμη μας. Μπράβο! μπράβο!

Κι' ύπογράμμισε τά λόγια της με δυο τρεις τούμπες μέσ' στό ξανθό φως.

Τό τριανταφυλλάκι την κοίταζε περίεργο και γοητευμένο. Έννοιωθε κάτι να τό τραβήξουνά πρός σ' αυτή ή χαρούμενη κι' άνάερη φύση.

— Μου άρεσεις πολύ, είπε ή πεταλούδα ξαναπέρνοντας τη θέση της πάνω στό μίσχο του λουλουδιού. Είσαι άπλό κι' άγαθό όσο κι' όμορφο. Άν θέλεις, θά γενούμε δυο καλοί φίλοι μετς οι δυο. Και θά διασκεδάζουμε κοροϊδεύοντας τους «μεγαλονάνους». Ε, τί λές;

— Καλέ, αυτό δεν είναι κήπος! διαμαρτυρόταν μ' άγανάχτηση ή γριά στόν μικρό της φίλο, που την άκουγε εύλαδικά. Λαγκάδι, σωστό λαγκάδι! Μονάχα τ' άγγίμια του λείπουν. Ποτέ χέρι άνθρώπου δεν παραμέρισε αυτά τά χαμόκλαδα. Κι' οι κάμπιες τρέχουν έλεύθερα πάνω-κάτω, μέσα στό σπιτικό μας. Νά, χτές, μιά μου ξέσχισε τό μεταξωτό μου φόρεμα. Μά ποιάς, ποιάς θά φροντίση;... Ε! πούναί τά δνειρά μου!... Πούναί τά φώτα, οι μουσικές, τά μεγαλεία... Ο θαυμασμός, ή δόξα, πού; πού;... πού!!!... τέλειωσε με μιά στριγγλή φωνή.

— Θά το ύπιπλήση τά μυαλά, ή καρακάξα! όργίστηκε ή πεταλούδα. Κρίμα, κρίμα! Όμως, ποιάς του φταίει; Δές πώς τη χάσκει. Ταιριάξαν φαίνεται: Πές μου με ποιά κανένας, να σου πώ ποιάς είσαι.

— Και όμως... και όμως, κάτι είχα δώ μέσα, εξακολούθησε τό γέριχο τριαντάφυλλο, χτυπώντας θατρνίστικα τό μέτωπό του. Είμουν για «τάψηλά», για «τάψηλά...» Κατάρα... Όνειρεύτηκα τόν ούρανό και μου έλαχε ή βούρκος... Κατάρα!... Κατάρα...

Τά ξεφωνητά του γεμίζανε με βαρείες άπειλές τόν μαγιάτικο αέρα. Τό δειλό τριανταφυλλάκι κοίταξε τρομαγμένο την πεταλούδα.

— Φοβήθηκες; το άμωγέλασε εκείνη. Δεν ήταν τίποτα. Έτο' είν' αυτή. Όλο φωνάζει. Όλα την πειράζουν, κι' όλοι της φταίνε. Μ' άπό τις φωνές ζουμί δέ βγαίνει... Ούτε κι' άπό τά κούφια όνειρα. Όνειρεύτηκε, λέει, τόν ούρανό. Τόν ούρανό... Χά! χά!... Πιστέφέ με, μικρούλη μου, είναι πολύ όμορφότερος, πολύ πιό πλατύς και γαλάζιος ή ούρανός, σάν τόν κοιτάς άπό μακριά... Ο «ούρανός»... Έτσι, καθώς γυρνάς μέσα στό άπειρο, μεθυσμένος άπό νιάτα, άρώματα και φώς... Ζαλισμένος άπό τη δυνατή χαρά της ζωής, σε πιάνει, σε σφίγγει, σε τρελλαίνει μιά λαχτάρα: να τόν φτάσης, να τόν άγγίσης... Κι' άνεβαίνεις κι' άνεβαίνεις... Κι' αυτός, ή ούρανός, τραδιέται, όλο και τραδιέται όσο σ' άνεβαίνεις. Κι' εκεί πού πής να πής: «Α, να! μιά άκόμα και τόν έφθασα», γυρνάς, τόν βλέπει να χαμογελά άπό πάνω σου, τόσο μακριά όσο και πρώτα... Όμως, δέ βαριέσαι! Έχει τόσες όμορφιές κι' ή Γη, σάν ξέρης να τις δής και να τις χαρής! Ο Ούρανός κι' ή Γη όλα τά πλάσματα της Γης πρέπει να περάσουν άπ' εκεί. Κάποιος άγραφος νόμος, φαίνεται. Μιά επικίνδυνη άρρώστεια της νιότης. Σάν σου περάσει γρήγορα, καλά. Άλλοιώς, ξυνίζεις, τά βάζεις με τόν κόσμο. Γίνεσαι άνυπόφορος και για τόν έαυτό σου, και για τούς άλλους. Τόν άποζήτησα, πού λές, τόν ούρανό κι' εγώ. Κάποτε... ώ! στην πρώτη-πρώτη νιότη μου. Πάει καιρός... Καιρός πολύς. Ως τρεις ήλιοι άπό τότε... Τρεις ήλιοι. «Τί βάζανα μικρών φτερών και τί καίμοι!» πού λέει κι' ή ποιητής.

— Ποιητής; τί είναι πάλι τόστο; — Ω, τίποτα σπουδαίο!... Και όμως, όχι! μετς του χρωσάμε πολλά του ποιητή. Ίσως αν έλειπε αυτός, οι άνθρωποι να μη σκεφτόταν ποτέ να μάς βρουν όμορφους, ούτε σένα, ούτε μένα. Φαντάσου! ή «βασιλιάς της Κτίσης», δεν είναι σε θέση να νοιώση μονάχος του τί είναι όρατο και τί δεν είναι! Χρειάζεται να το μάθουν! χά! χά!... Φθά-

νει δέκα σπουδαίοι «νάποφανθούν» πώς κάτι τί δεν άξίζει, για να μην τολμήση πιά κανείς τους να τό βρή το γούστου του! Τι κουτά όντα! Λίγοι, πολύ λίγοι άπ' αυτούς νοιώθουν άμεσα και πλήρεια. Όμως σε κούρασα, έ; Τι μάς νοιάζουν έμάς όλ' αυτά; Κοίτα, καλύτερα, τί όμορφη πούναί ή ζωή σήμερα. Και ξέσπασε πάλι σε μιά χαρούμενη τούμπα στόν άέρα. Όμως, τό τριανταφυλλάκι σκεφτόταν φωναχτά. — Ωστε έτσι; κουτά όντα οι άνθρωποι; Κι' εγώ πώς τούς φοβόμουν!

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

IB'.

Άς παρακολουθήσουμε τώρα τόν Χοντρομούταρο, τόν πελεκάνο. Αυτός, άφού άποχαιρέτησε τά συντρόφια του, τράβηξε μονάχος, καμαρωτός και χαρούμενος για την έλευθερία του. Έκαμ' ένα μεγάλο περίπατο, για ναπολαύση τη φύση, που την είχε στερηθεί τόσον καιρό, κλεισμένος στό Θηριοτροφείο κι' ούτε για «στέγη» νοιάστηκε — τί το ύχρειάζόταν την ήμέρα, με τέτοια καλοκαιρία; — ούτε για «τροφή», γιατί τόν χόρταινε ή καθαρός άέρας.

Υστερα όμως πείνασε. Εύτυχώς, την ώρα εκείνη, που τό στομάχι του χτυπούσε μεσημέρι, βοισκόταν στην άκροποταμιά. Εκεί καθισμένος, ένας άνδρας ψάρευε με τάγκιστρι. Τό είχε ρίξει στό νερό και πρόσεχε πότε να τσιμπήση τό ψάρι για να τό τραβήξη. Πίσω του ήταν ένα δοχείο τενεκεδένιο όπου ή ψαράς έροχνη τά ψάρια που έπιανε. Ο Χοντρομούταρος πλησίασε σιγά-σιγά, κοίταξε μέσα στό δοχείο κι' είδε κάμποσα ψαράκια που σπαρτάριζαν ακόμα ζωντανά.

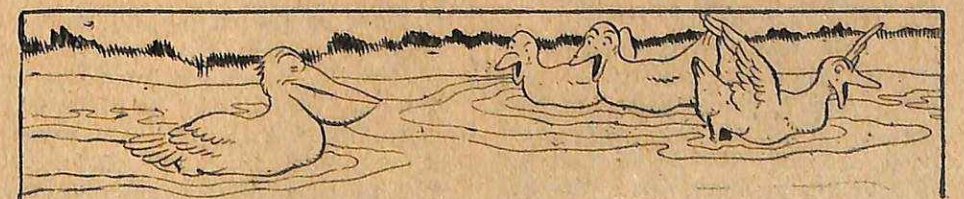
«Νά, ωραίος μεζές! — συλλογίστηκε. — Σ' εύχαριστώ, Θεέ των Πελεκάνων, πού μου τόν στέλνεις στην πείνα μου!» Και μιά και δυο, πιάνει τόν τενεκέ και τόν άδειάζει στό πελώριο στόμα του. Ο ψαράς, προσέχοντας πάντα τάγκιστρι του, δεν τόν πήρε είδηση καθόλου.

Άφού χόρτασε έτσι, ή Χοντρομούταρος αίστάνθηκε όρεξη για κολύμπι. Πόσον καιρό είχε να χαρή ήραίο νερό! Στό Θηριοτροφείο δεν κολυμπούσε παρά στό βρωμόνερο της σκάφης. Μπήκε λοιπόν στό ποτάμι κι' άρχισε να κάνη βόλτες.

Τόν είδαν κατί χήνες που κολυμπούσαν πάρα-πέρα και τρώμαξαν.

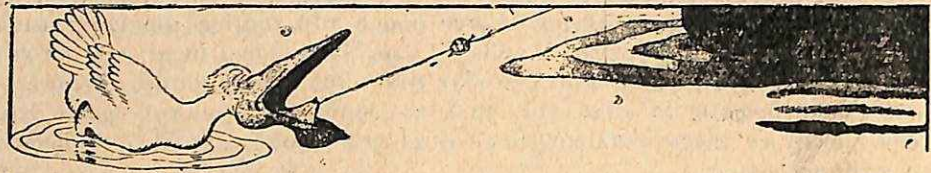
— Τ' είν' αυτό; έλεαν μεταξύ τους. Πά, πά, πά!... Χήνα, πάπια; Ί-δές μυτάρα που έχει!... Πά, πά, πά!... Άμ' αυτό τό πετσί που φουσκώνει στη μυτάρα του, άπό κάτω, τί είναι; σακούλι; Περίεργο νεροπούλι, μά την αλήθεια! Πά, πά, πά!... Κολύμπι όμως ξέρει, ά, δεν μπορεί να πη κανείς!

Ο Χοντρομούταρος δεν έδινε καμμία προσοχή στα σχόλια των φλύαρων εκείνων πουλιών, μόνο εξακολουθούσε να κολυμπά. Έξαφνα είδε ένα παράξενο πράγμα που έπλεε μπροστά του στην επιφάνεια του νερού. Τό πλησίασε να ιδή τί είναι κι' αν... τρώγεται. Ήταν ή πολύχρωμος φελλός άπ' τάγκιστρι του ψαρά. Να και τάγκιστρι, στην άκρη της τριχιάς, μέσα στό νερό. Τη στιγμή εκείνη ίσα-ίσα τσίμπησε τό δόλωμα ένα ψαράκι και πιάστηκε. «Κι' άλλος μεζές!» συλλογιέται με χαρά ή πελεκάνος.

Και χωρίς να χάση καιρό, βουτᾶ κι' ἀρπάζει τὸ ψάρι. Τὴν ἴδια στιγμή ὅμως, ὁ ψαράς πού ἐνοιωσε τὸ τσίμπημα, τραβᾷ τὴν τριχιά με δρμή και τὰγκίστρι χώνεται στὸ πετσί ἐκεῖνο τῆς μύτης τοῦ πελεκάνου. "Εἶσι, αὐτὴ τὴ φορὰ, ὁ ψαράς τραβᾷ ἕνα ψάρι με φτερά!

Εὐτυχῶς, πρὶν φτάσῃ στὰ χέρια του και σκλαβωθεῖ, ὁ Χοντρομύτα-

ρος ἀνοίγει τὶς φτερούγες και τραβιέται πρὸς τὰ πίσω με τὴ δύναμη ὥστε τὰγκίστρι σκίζει τὸ πετσί τῆς μύτης του και ξεκολλᾷ. Πληγώνεται βέβαια ὁ πελεκάνος, ματώνει, πονεῖ—ἀλλὰ πάλι καλὰ πού γλυτώνει ἔτσι ἀπ' τὰ χέρια τοῦ ψαρά.

Εἶναι πάλι ἐλεύθερος. Νὰ ἰδοῦμε ὅμως, με τὶς ἀσυλλογιστὲς πού κάνει, θὰ διατηρήσῃ πολὺ τὴν ἐλευθερίαν του;

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΠ' ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΜΟΥ

"Ανάμεσα στὶς πρώτες σκιές, πού ἤρθαν νὰ σκεπάσουν τὸν καθαρὸ οὐρανὸ τῆς παιδικῆς ψυχῆς μου, πιδ ἔντονα ξεχωρίζει ἐκείνη πού μοῦ προξένησε ἡ λιγέστιμη γνωριμία μου με τὸ μικρὸ Παῦλο. Ἰσως γιατί τότε πρωτοαἰσθάνθηκα ὅτι κάποιος ὑποφέρει ἐξαιτίας μου. Καὶ τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ χαραχτήκε μέσα μου τόσο βαθιά, ὥστε καὶ τώρα, πού ἔχουν περάσει τόσα χρόνια, νὰ μὴ βρίσκω ἀστείαν ἢ υπερβολικὴ αὐτὴ τὴ συντριβὴ μου.

Τὰ χρόνια ἐκεῖνα θυμᾶμαι περισσότερο τὸν ἑαυτὸ μου μόνο. Τὰ παιχνίδια πού μ' εὐχαριστοῦσαν δὲν ἦταν ἀπ' αὐτὰ πού γίνονται με τὸ θόρυβο πολλῶν παιδιῶν. Θυμᾶμαι μάλιστα ὅτι ἡ μεγαλύτερη χαρὰ μου ἦταν νὰ παίρνω τ' ἀπομεσήμερο τὴν κουκλα μου καὶ νὰ τὴ βάζω νὰ πλαγιάζῃ.

Καθὼς σφαλνοῦσε τὰ βλέφαρα, πίστευα, σὰν ὅλα τὰ παιδιά, ὅτι κοιμᾶται γλυκὰ κι' ὀνειρεύεται... Καθόμουν λοιπὸν πλάι τῆς ἀθόρυβας κι' ἂν κανεὶς ἔμπαινε στὸ δωμάτιο ἀπρόσεχτα, ἔφερνα τὸ δάχτυλο στὰ χεῖλη.

Κάτι ἄλλο πάλι πού μοῦδινε μεγάλη χαρὰ, ἦταν ὅταν με καλοῦσαν σ' ἕνα πολὺ φιλικὸ με σπῖτι. Οἱ περιποιήσεις τους μ' ἐνθουσίαζαν. Τὰ μαλλιά μου γίνονταν μπούκλες, οἱ τσέπες μου γέμιζαν σοκολατίνια καὶ πόσα ἄλλα ἀκόμα.

... Τὴ μέρα ἐκείνη ὅμως οἱ δικοί μου δυσκολεύτηκαν νὰ μ' ἀφήσουν, γιατί ἡ φιλικὴ μας οἰκογένεια εἶχε ἀλλάξει σπῖτι, πού ἔπεφτε τώρα μακρύτερα. Μὰ ἐμένα πάλι μεγάλωνε τὴν ἐπιθυμία μου ἡ ἰδέα πὼς

θὰ περνοῦσα τὶς ὥρες μου με τὴν "Ελλη.

"Ἡ "Ελλη ἦταν ἀρκετὰ μεγαλύτερή μου, πῆγαινε στὶς Καλόγριες καὶ μ' ἀγαποῦσε πολὺ... Μοῦ χάριζε συχνὰ ἕνα σωρὸ ζωγραφιῆς καὶ χαλκομανιές ὅλων τῶν εἰδῶν: ὠραία τριαντάφυλλα, μικροὺς λευκόφτερους ἀγγέλους, κουκλίσες, παπαγάλους κι' ἄλλα διάφορα. Μ' ἔπαιρνε κιόλα καὶ ἀνεβαίναμε στὴν ταράτσα τους—ἄχ, πὼς με ζάλιζαν καὶ μ' εὐχαριστοῦσαν οἱ ἀμέτρητες στέγες τῶν σπιτιῶν ἀπὸ κεὶ πάνω!—κι' ἄλλοτε πάλι στὴν κάμαρά της, καὶ μοῦ διάβαζε εὐχάριστες ἱστορίες ἀπὸ τὴ «Διάπλαση».

Παρακάλεσα λοιπὸν, ἴσως νὰ ἐχουσα καὶ δάκρυα—δὲ θυμᾶμαι καλὰ τώρα—καὶ στὸ τέλος τὰ κατέφερα νὰ πάω ἢ μᾶλλον νὰ μὲ πᾶνε. "Ὡς τ' ἀπόγεμα τῆς μέρας ἐκείνης δὲ συγκρατῶ καμμιά ξεχωριστὴ ἀνάμνηση. Τὴ στιγμή ὅμως πού εἶδα τὴν "Ελλη στὴν αὐλή τους νὰ σηκώνῃ ψηλὰ στὰ χέρια τὸν Παῦλο, ἐνα παιδάκι τῆς γειτονιάς τους, τὴ θυμᾶμαι πολὺ ζωντανά. Κι' ἀκόμα πὼς ὁ μικρός, μόλις τὸν ἄφησε κάτω, συνηθισμένος φαίνεται ἀπ' ἄλλοτε, ζήτησε νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ παιχνίδι.

"Ἡ "Ελλη τοῦκανε τὸ χατήρι μιά, δύο, τρεῖς φορές, ἐνῶ ἐγὼ στὴν ἀκρὴ παρακολουθοῦσα μ' ἐνθουσιασμὸ τὰ ξεφωνητὰ τοῦ Παύλου. Καὶ μοῦ φάνηκε τόσο ἀστεῖο κι' εὐκολο αὐτό, ὥστε σὲ μιά στιγμή πού ἐκείνη, κουρασμένη πιά, ἀρνιόταν νὰ τὸν σηκώσῃ κι' ὁ μικρός χτυποῦσε τὰ πόδια του ἐπίμονα καὶ τῆς φώναζε παρακλητικὰ «σῆκώσέ με, μὰ σῆκώσέ με, σοῦ λέω!», χωρὶς νὰ ὑπολογίσω τὶς δυνάμεις μου, με μόνη τὴν

ἰδέα νὰ δώσω ἐγὼ στὸν Παῦλο τὴ χαρὰ πού ζητοῦσε, ἔτρεξα ἀπὸ πίσω καὶ τὸν σήκωσα με δρμή, ξαφνικά.

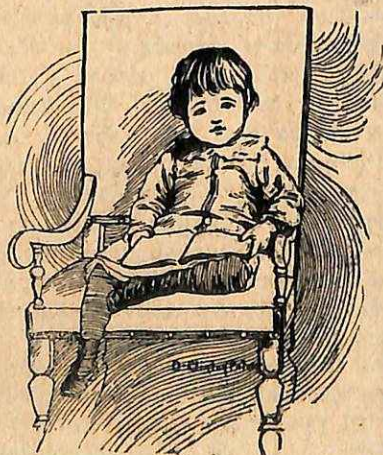
—Μή! μή! ἀκουσα μιά φωνὴ τρομαγμένη καὶ σχεδὸν ἀμέσως αἰσάνθηκα τὸ σῶμα του νὰ γλιστρᾷ ἀπ' τὰ χέρια μου... Ἐπείσε μπροστά μας χλωμός, συσπώντας τὸ πρόσωπό του ἀπ' τὸν πόνο, δὲν ξέρω ὅμως ἂν ἦταν ἡ δική του καρδιά κείνη τὴ στιγμή πού χτυποῦσε δυνατότερα ἢ ἡ δική μου... Χωρὶς νὰ γυρίσω νὰ δῶ τίποτ' ἄλλο, κρύφτηκα στὸ σπῖτι τῆς "Ελλης, ξεσπώντας σ' ἕνα κλάμμα ἀκράτητο.

"Αἰδικα μαζεύτηκαν τόσοι γύρω μου καὶ μοῦ ἔλεγαν πὼς ὁ Παῦλος δὲν εἶχε χτυπήσει δυνατὰ καὶ πὼς με τὰ φιλιά καὶ τὰ γλυκόλογα τῆς μητέρας του, πού ἤρθε νὰ δῇ τί τρέχει, ἔγειανε καὶ δὲν εἶπε πιά πὼς πονεῖ. "Αἰδικα μοῦ ἔλεγαν ἀκόμα πὼς ἡ ἴδια ἡ μητέρα του—ἡ καίμενη!—ὅταν ἔμαθε πὼς ἀπὸ καλωσύνη μου ἔκανα ἕ, τί ἔκανα, ὅχι μόνο δὲ θυμώσε μαζὶ μου, παρὰ μίλησε γιὰ μένα με συμπάθεια. Ἐγὼ ἕνα πρᾶγμα ζήτοῦσα: νὰ φύγω ἀπ' τὸ μέρος ἐκεῖνο, νὰ βρεθῶ μακριά. Καὶ μόνο ὅταν ἔφτασα στὸ σπῖτι μας, ἐνοιωσα κάποιον ἀσφάλεια.

Στὴν "Ελλη δὲ θέλησα ποτὲ πιά νὰ πάω ἀπ' τὸ πρῶτ. Κι' ὅσες φορές ἔτυχε νὰ με περάσουν ἀπὸ κεῖ, θυμᾶμαι πόσο σφιγγόταν ἡ καρδιά μου. Νόμιζα ὅλο πὼς θὰ βγῇ μπροστά μου ὁ Παῦλος νὰ με δείρῃ πού τὸν εἶχα ρίξει καὶ κάθε γυναῖκα πού με κοίταζε, ἦταν γιὰ μένα ἡ μητέρα του, πού μ' ἀγαπῶνιζε. Κι' ἀγωνιοῦσα νὰ φύγω ἀπὸ κείνα τὰ μέρη.

Μὲ καιρό, ἡ οἰκογένεια τῆς "Ελλης ἀγόρασε σπῖτι σ' ἄλλη, μακρυνὴ γειτονιά. Τότε ἔμενα κι' ἐγὼ κοντὰ στὴν ἀγαπημένη μου φίλη χωρὶς ἀνησυχία, ποτὲ ὅμως καὶ με τὴν πρώτη ἀτάραχη γαλήνη μου.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ Σ. ΚΟΡΑΟΠΛΗ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

Ἐκεῖ περίμενε μ' ἐγκαρτέρηση τὴν ὥρα ὅπου ἐπρόκειτο νὰ δεχθῇ ἕνα πλήθος ἀπὸ αὐλικούς καὶ ἀνωτέρους ἀξιωματικούς.

"Ὁ Τὸμ στεκόταν πίσω ἀπὸ τὸ παράθυρο καὶ κοίταζε τὴν κίνηση τοῦ δρόμου, ἐνῶ μέσα του ἐνοιωθε βαθὺν κι' ἀκατάνικητο πόθο ν' ἀνακατευθῇ κι' αὐτὸς με τοὺς διαβάτες καὶ νὰ τρέξῃ ἐλεύθερος ὅπου ἤθελε. Ἐξαφνα παρατήρησε ἕνα πλήθος κόσμου νὰ ξεπροβαίνει ἀπὸ μιά γωνιά φωνάζοντας καὶ χειρονομώντας. Τὸ πλήθος αὐτὸ τὸ ἀποτελοῦσαν ἄντρες, γυναῖκες καὶ παιδιά τοῦ λαοῦ, κουρελιασμένοι καὶ βρώμικοι, κι' ὅλοι μαζὶ ἔκαναν τέτοια φασαρία, πού ἦταν ἀδύνατο νὰ καταλάβῃ κανεὶς τί συνέβαινε.

—Ἀχ, νᾶξερὰ τί τρέχει ἐκεῖ πέρα! φώναξε ὁ Τὸμ με τὴν αὐθόρμητη περιέργεια πού δείχνουν ὅλα τὰ παιδιά σὲ παρόμοιες περιστάσεις.

—Εἶσαι ὁ βασιλιάς, εἶπε ὁ κόμης καὶ ὑποκλίθηκε ἐπίσημα· ἔχω τὴν συγκατάθεσή σου νὰ πληροφορηθῶ τί συμβαίνει;

—Ὦ, βέβαια, ὦ, με μεγάλη εὐχαρίστηση! φώναξε ὁ Τὸμ ἐνθουσιασμένος. Καὶ σκέφθηκε ὕστερα μεῖς ἱκανοποίηση: Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ βασιλιά ἔχει βέβαια τὰ κακά του μὰ ἔχει καὶ τὰ καλὰ του.

"Ὁ Χέρτφορντ φώναξε ἕναν ἀκόλουθο καὶ τὸν ἔστειλε στὸν ἀρχηγὸ τῆς φρουρᾶς με τὴν διαταγή:

"Τὸ πλήθος νὰ σταματήσῃ καὶ νὰ ἐρωτηθῇ τί λόγος ἐπρόκλανε αὐτὴ τὴν συγκεντρώση. Διαταγὴ τοῦ βασιλιάς.

Λίγες στιγμὲς ἀργότερα, ἡ βασιλικὴ φρουρὰ βγῆκε ἀπὸ τὴν μεγάλη πόρτα τοῦ παλατιοῦ, ἔκλεισε τὸ δρόμο καὶ παρατάχθηκε ἀπέναντι στὸ πλήθος.

Σὲ λίγο ἔνας ὑπασιπιστὴς ἀνέβηκε ἐπάνω κι' εἶπε στὸν Τὸμ ὅτι ὁ ὄχλος συνόδευε στὸ ἱκρίωμα ἕναν ἄντρα, μιά γυναῖκα κι' ἕνα κοριτσάκι πού εἶχαν ἐγκληματήσῃ καὶ ἐπρόκειτο νὰ θανατωθοῦν. «Νὰ θανατωθοῦν! Οἱ δυστυχισμένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι θὰ θανατώνονταν στὸ ἱκρίωμα!» Ἡ σκέψη αὐτὴ πέρασε σὰ μαχαίρι τὴν καρδιά τοῦ Τὸμ. "Ὁ οἶκτος παραμέρισε κάθε ἄλλη σκέψη ἀπ' τὸ μυαλό του. Δὲν σκέφθηκε ἂν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν παραβῇ τοὺς νόμους ἢ ἂν εἶχαν βλάψῃ ἄλλους ἄνθρώπους. Δὲν ἔδλεπε παρὰ μονάχα τὴν κρεμάλαν

μπροστά του καὶ τὴν ἀπαίσια μοῖρα πού περίμενε αὐτοὺς τοὺς ἄνθρώπους. Τὸ ἐνδιαφέρον του μάλιστα γι' αὐτοὺς τὸν ἔκανε νὰ ξεχάσῃ πὼς δὲν ἦταν βασιλιάς παρὰ μονάχα σ' ὄνομα, καὶ προτοῦ νὰ τὸ σκεφθῇ, εἶπε:

—Φέρτε τους ἐδῶ!

Ἀμέσως ὅμως ἔγινε κατακόκκινος καὶ ἐτοιμάσθηκε νὰ δικαιολογηθῇ γιὰ τὴν ἀνοησία του. Μὰ ὅταν παρατήρησε πὼς οὔτε ὁ κόμης οὔτε ὁ ἀκόλουθος ἔδειξαν τὴν παραμικρὴ ἐκπληξὴ ἢ στενοχώρια γι' αὐτὸ πού εἶπε, προτίμησε νὰ μὴν πῇ τίποτε. "Ὁ ἀκόλουθος ἔκανε μιά βαθεῖα ὑπόκλιση στὸν Τὸμ σὰ νὰ ζητοῦσε τὴ συγκατάθεσή του γιὰ νὰ ἐκτελέσῃ τὴ διαταγὴ του, καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ δωμάτιο. "Ὁ Τὸμ σκέφθηκε καὶ πάλι ὅτι τὸ βασιλικὸ ἀξίωμα ἔχει πολλὰ καλὰ. Εἶπε μέσα του:

«—Εἶναι σ' ἀλήθεια ὅπως διάβαζα στὰ βιβλία τοῦ πάτερ—Ἀνδρέα καὶ ὅπως φανταζόμουν στὰ ὄνειρά μου πὼς θάκανα ἂν ἦμουν βασιλόπουλο. Δὲν εἶχα παρὰ νὰ πῶ «θέλω τοῦτο ἢ ἐκεῖνο» καὶ ὅλα θὰ γινόνταν σύμφωνα με τὴ θέλησή μου καὶ κανεὶς δὲν θὰ μοῦφερνε ἀντίρρηση.»

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἀνοίχτηκαν διὰ πλατὰ καὶ τὰ δύο φύλλα τῆς μεγάλης πόρτας. "Ὁ τελετάρχης με τὴν ἐπίσημη στολή του στάθηκε στὴν εἴσοδο καὶ ἄρχισε νὰ φωνάζῃ με τὴ στεντόρεια φωνή του τὸ ὄνομα καὶ τὸν τίτλο κάθε εὐγενοῦς πού ἔμπαινε μέσα. Σὲ λίγο ἡ αἵθουσα γέμισε σχεδὸν ὀλόκληρη ἀπὸ σοβαροὺς πλουσιοντυμένους ἄρχοντες. Μὰ ὁ Τὸμ οὔτε τοὺς πρόσεξε καν' οὔτε θυμήθηκε πὼς εἶχε φθάσει ἡ ὥρα τῆς ὑποδοχῆς τῶν εὐγενῶν. Τὸ μυαλό του τὸ κυρίευε ὀλόκληρο ἡ ἄλλη σκέψη. Ἀφηρημένος πῆγε καὶ ἀθήσε στὴ βασιλικὴ πολυθρόνα ἔχοντας τὰ μάτια του καρφωμένα στὴν πόρτα καὶ οὔτε συλλογιζόταν καθόλου νὰ κρῦψῃ τὴν ἀνυπομονησία του. Αὐτὸ τὸ παρατήρησαν ὅλοι οἱ παριστάμενοι καὶ δὲν ἐτόλμησαν νὰ ἐνοχλήσουν τὸν βασιλιά, ἀλλὰ ἄρχισαν νὰ συζητοῦν σιγανὰ μεταξύ τους.

Σὲ λίγα λεπτὰ ἀκούστηκαν βαρεῖα κανονικὰ βήματα νὰ πλησιάζουν, καὶ παρουσιάστηκαν οἱ κατάδικοι συνοδευόμενοι ἀπὸ ἕνα δικαστὴ, ἀπὸ τὸν δῆμιο καὶ ἀπὸ ἕνα μῆγμα τῆς φρουρᾶς. "Ὁ δικαστὴς γονάτισε μπροστὰ στὸν Τὸμ καὶ ὕστερα πῆγε καὶ στάθηκε παράμερα. Οἱ τρεῖς κατάδικοι

γονάτισαν κι' αὐτοὶ κι' ἔμειναν σ' αὐτὴ τὴ στάση με τὸ κεφάλι σκυφτὸ ἐνῶ ἡ φρουρὰ παρατάχθηκε πίσω ἀπὸ τὸ κάθισμα τοῦ Τὸμ. "Ὁ Τὸμ παρατήρησε με προσοχὴ τοὺς τρεῖς δυστυχισμένους. Τὰ ροῦχα καὶ τὸ σουλούπι τοῦ ζντρα τοῦ ἔφερναν κάποια θύμηση στὸ μυαλό του.

«—Μοῦ φαίνεται σὰν κάπου νὰ τὸν ἔχω ξαναῖδεῖ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, σκέφθηκε. Ἀλλὰ πού καὶ πότε, δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ.»

Τὴ στιγμή ἐκείνη ὁ ἄνθρωπος σηκώσε τὰ μάτια του καὶ κοίταξε τὸν βασιλιά, μὰ με τὴν ἴδια γρηγοράδα τὰ κατέβασε πάλι. Ὡστόσο αὐτὴ ἡ κίνηση ἔφθασε γιὰ νὰ ἰδῇ ὁ Τὸμ τὸ πρόσωπο τοῦ κατάδικου καὶ νὰ τὸν θυμηθῇ.

«—Τώρα ξέρω καλὰ ποιὸς εἶναι, εἶπε μέσα του. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος πού ἔδγαλε τὸν Τζιλλς Γουῆτ ἀπὸ τὸν Τάμεση καὶ τοῦ ἔσωσε τὴν ζωὴ, τὴν Πρωτοχρονιὰ ἀνήμερα... Αὐτὴ ἦταν μιά γενναία κι' εὐγενεὶα πράξη· κρῖμα πού ἔκανε ὕστερα τόσα κακά ὥστε νὰ καταντήσῃ νὰ τὸν καταδικάσουν σὲ θάνατο. Τὸ θυμᾶμαι καλὰ, ἦταν τὴν Πρωτοχρονιὰ στὶς δέκα τὸ πρωῒ. Δὲν μπορῶ νὰ τὸ ξεχάσω γιατί μιά ὥρα ἀργότερα, τὴν ὥρα πού τὸ ρολόι χτυποῦσε ἔντεκα, γύρισα στὸ σπῖτι κι' ἔφαγα τέτοιο ὑξύλο ἀπὸ τὴ γαργάλα μου πού δὲν τόχα ξαναφάει ποτέ μου οὔτε πρὶν οὔτε κι' ὕστερα!»

"Ὁ Τὸμ πρόσταξε νὰ βγάλουν ἔξω γιὰ μιά στιγμή τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κοριτσάκι, κι' ὕστερα στράφηκε στὸ δικαστὴ καὶ τὸν ρώτησε:

—Μπορεῖτε νὰ μοῦ πῆτε, κύριε, τί ἐγκλημα ἔκανε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; "Ὁ δικαστὴς γονάτισε πάλι κι' ἀπάντησε.

—Μὲ τὴν ἀδεια σας, ἔδωσε δηλητήριο σ' ἕναν ὑπῆκοο τῆς Μεγαλειότητος σας καὶ προκάλεσε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὸ θάνατό του.

"Ὁ οἶκτος τοῦ Τὸμ γιὰ τὸν κατάδικο καὶ ὁ θαυμασμός του γιὰ τὸν γενναῖο ἄνθρωπο πού εἶχε γλυτώσει ἕνα φίλο του ἀπὸ τὸν θάνατο, ὑποχώρησαν μπροστὰ στὴ φρίκη γιὰ τὸ ἀπαίσιο αὐτὸ ἐγκλημα.

—Ἀποδείχθηκε φανερά τὸ ἐγκλημα μὰ του; ρώτησε.

—Ὁλοφάνερα, Μεγαλειότητε.

"Ὁ Τὸμ ἀναστένανε καὶ εἶπε:

—Τότε πάρτε τον ἀπ' ἐδῶ, Γιατὶ τοῦ ἀξίζει ὁ θάνατος. Κρῖμα, γιατί ἔχει γενναία ψυχὴ. Θέλω δηλαδὴ νὰ πῶ πὼς δὲν φαίνεται κακὸς ἄνθρωπος.

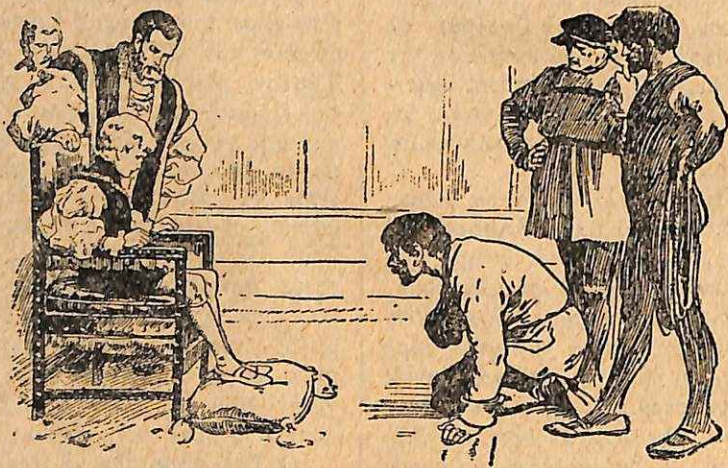
"Ὁ κατάδικος μάζεψε ὅλο του τὸ θάρρος. ἔδωσε τὰ χέρια του μ' ἀπόγνωση καὶ, πέφτοντας κατάχαμα, ἄρχισε νὰ παρακαλῇ τὸν βασιλιά με

κομματιαστή και τρεμουλιαστή φωνή:

— «Αχ, βασιλιά μου και άφέντη μου, αν έχης έλεος για έναν δυστυχημένο, λυπήσου με. Είμαι άθώος κι' ούτε αποδείχτηκε φανερά το κρίμα πού με κατηγορούν. Μά δεν μιλώ γι' αυτό. Μιά και βγήκε ή απόφαση, όλα είναι τελειωμένα. Στη δυστυχία όμως πού βρίσκομαι, μία χάρη μόνο έχω να ζητήσω: γιατί ή μοίρα μου είναι τέτοια πού κανένας άνθρωπος δεν μπορεί να την υποφέρει. Μιά χάρη, μία χάρη, βασιλιά μου. Λυπήσου με και κάνε μου αυτή τη χάρη: Δώσε διαταγή να με κρεμάσουν.

Ο Τόμ τον κοίταξε εκπληκτος. Δεν ήταν αυτό πού περίμενε να του ζητήσουν.

— Μά την αλήθεια, είπε, πολύ

«Λυπήσου με και δώσε διαταγή να με κρεμάσουν!» (Σελ. 270, στ. α')

περίεργη είναι ή παράκλησή σου. Δεν έχes λοιπόν καταδικαστεί στην άγχόνη;

— «Όχι, βασιλιά μου. Η ποινή μου είναι να ζεματιστώ με καυτό λάδι.

Ο Τόμ τινάχτηκε από φρίκη ακούγοντας αυτά τα λόγια: ύστερα συγκρατήθηκε και είπε:

— «Η παράκλησή σου θα γίνει, δυστυχημένε. Κι' εκατό ακόμη ανθρώπους να είχes φαρμακώσει, δεν θα σου άξιζε τέτοιος θάνατος.

Ο κατάδικος έσκυψε το κεφάλι του ως χάμω κι' ευχαρίστησε θερμά τον βασιλιά:

— «Αν ήτανε ποτέ να σου τύχη κανένα κακό—Θεός φυλάξοι—ας θυμηθεί ο Μεγαλοδύναμος το καλό πού μου έκανε και άς το έμποδίσω.

Ο Τόμ έστράφηκε στον λόρδο Χέρτφορντ και ρώτησε:

— Μυλόρδε, είναι δυνατόν ποτέ να εκτελεσθί μία τόσο σκληρή και απάνθρωπη απόφαση;

— Αυτή είναι ή νόμιμη ποινή για τους δηλητηριαστές. Στη Γερμανία οι παραχαράκτες καταδικάζονται να

ζεματιστούν με καυτό λάδι. Έκει όμως δεν τους ρίχνουν στο καζάνι όπως έδω, αλλά τους κρεμούν από ένα σχοινί και τους βυθίζουν σιγά-σιγά στο λάδι, πρώτα τα πόδια...

— Πάψτε, μυλόρδε, δεν μπορώ να τγκούω! φώναξε ο Τόμ και σκέπασε το πρόσωπό του με τα χέρια του σαν να ήθελε να διώξη από μπροστά του τη φοβερή αυτή εικόνα. Παρακαλώ την έντιμότητά σας να συστήση να άλλαχθί αυτός ο νόμος. Κανείς δυστυχημένος δεν πρέπει στο έξης να πεθάνη με τέτοια φριχτά μαρτύρια.

Το πρόσωπο του Χέρτφορντ έδειξε ζωηρή ίκανοποίηση: γιατί ήταν άνθρωπος με μαλακό και ευσπλαχνικό χαρακτήρα. πράγμα σπάνιο για έναν ευγενή της εποχής του.

αργότερα ο άρρωστος ξεψύχησε με φοβερούς πόνους και σπασμούς

— Τόν είδε κανείς πού του έδινε το δηλητήριο; Βρέθηκε δηλητήριο στο σπίτι;

— Όχι, Μεγαλειότατε.

— Τότε πώς είπαν ότι ο άρρωστος δηλητηριάστηκε;

— Γιατί οι γιατροί είπαν ότι μόνο δηλητήριο μπορούσε να προκαλέση τέτοιους πόνους και τέτοιους σπασμούς.

Αυτό ήταν μία πολύ επιδαρυντική κατάθεση για τους σκοτεινούς εκείνους καιρούς. Ο Τόμ κατάλαβε πόσο μεγάλη σημασία είχε και είπε:

— Οι γιατροί ξέρουν βέβαια καλύτερα από κάθε άλλον—και σίγουρα θα έχουν δίκιο. Λοιπόν αυτός ο δυστυχημένος την έχει πολύ άσχημα.

— Και δεν είναι μόνο αυτό, Μεγαλειότατε. Υπάρχουν κι' άλλες αποδείξεις άκόμη πιο ένοχοποιητικές. Πολλοί κατέθεσαν ότι μία μάγισσα, πού ύστερα χάθηκε από το χωριό και κανείς δεν ξέρει πού πήγε, είχε πεί πως ο άνθρωπος εκείνος θα πέθαινε φαρμακωμένος και μάλιστα θα τον φαρμάκωνε ένας ξένος, όχι χωριανός. Ο ξένος αυτός θα είχε καστανά μαλλιά και θα φορούσε ένα τριμμένο σταχτί σκικκάκι, κι' αυτό συμφωνεί στην έντέλεια με το παρουσιαστικό του κατηγορουμένου. Η Μεγαλειότηή σας πρέπει να δώση μεγάλη σημασία σ' αυτό το πράγμα, γιατί ειπώθηκε από πριν.

Την εποχή εκείνη της δεισιδαιμονίας και της πρόληψης, οι μάγισσες είχαν μεγάλη πέταση και δλοι, άρχοντες και λαός, τις πίστευαν και τις φοβόνταν.

(Ακολουθεί) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΝΥΧΤΩΝΕΙ

C'est bien la pire peine de ne savoir pourquoi mon cœur a tant de peine.
J. Verlain

Νυχτώνει, έξω κρύο φοβερό, μέσ' στής νοτιάς την άγρι' άνεμοζάλη, στριφογυρίζουν σέ τελλό χορό, τα φύλλα τα ξερά στην παραζάλη.

Βρέχει, κι' οι στάλες πέφτουνε άργές, σά δάκρυ από πρόσωπο θλιμμένο, στο κρυσταλλένιο βάσο ξεφυλλά, κατάχλωμο το ρόδο, μαραιμένο.

Στο σύθαμπου την ώρα μοναχή, στο παραθύρι, —ω τί κρύο—καθισμένη, χωρίς κανέναν να προσμένω να μου ρηθί, νοιώθω τη λύπη στην ψυχή μου φω... [λασμένη.

Τα σύννεφα ξεσπάνε σέ βροχή, σέ δάκρυα κι' ο πόνος μας κυλάει, κι' είναι διπλός, όταν δεν ξέρουμε γιατί, κι' ή δόλια μας ψυχή διπλά πονάει.
ΒΑΣΟΥΛΑ Κ. ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΕΔΙΟΝΤΕ ΦΕΡΛΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Έγινε σιωπή. Έπειτα ή λαίδη ρώτησε:

— Τζαίνη, μη θέλεις να σου φέρω παπά;

— Όχι... θα μούλεγε να μετανοήσω... και δέ θέλω.

Οι σκέψεις διασταυρωνόνταν στο μυαλό της λαίδης Σθενσενχάμ με σύγχυση και άταξία όπως σ' ένα κακό όνειρο... «Αχ, Θε μου, πώς ήθελε να μάθω, να φωτισθί!... Η Μπέλλα... ο θάνατος της κόρης της της Ντιζέτ... οι νεκροί δεν άνασταίνονται... πόσα μυστήρια!... Κι' ή γυναίκα εκείνη, πού το ένα της πόδι ήταν κιόλα στον τάφο, θα πέθαινε σέ λίγο χωρίς να μιλήση, χωρίς να φανερώση τίποτα!... Όλ' αυτά τα μυστήρια θα τάπαιρνε μαζί της!

Γονατιστή τώρα, με τα μάτια ψηλά, ή λαίδη παρακαλούσε το Θεό να της δώση μία φωτίση, μία βοήθεια. Η Τζαίνη, με το πρόσωπο γυρισμένο κατά τον τοίχο, σιωπούσε μ' έν' άγριο πείσμα...

Ένα χτύπημα στην πόρτα τράβηξε τη λαίδη από την άβυσσο των διαλογισμών της. — Έμπρός! Έκαμε με άγνώριστη φωνή. Η καμαριέρα παρουσιάσθηκε με πρόσωπο τρομαγμένο.

— Μυλαίδη, είπε, ο άστυνόμος είναι κάτω. Του είπα πως ο κύριος είναι έξω και σεις δεν μπορείτε να κατεβήτε. Και μου έδωσε νά σας δώσω αυτό.

Σ' ένα δίσκο ήταν ένα χαρτί διπλωμένο στα τέσσερα.

— Θέλει απάντηση;

— Όχι, κυρία.

— Καλά. Πήγαινε κάτω και πές να φωνάξουν γρήγορα το γιατρό για τη Τζαίνη.

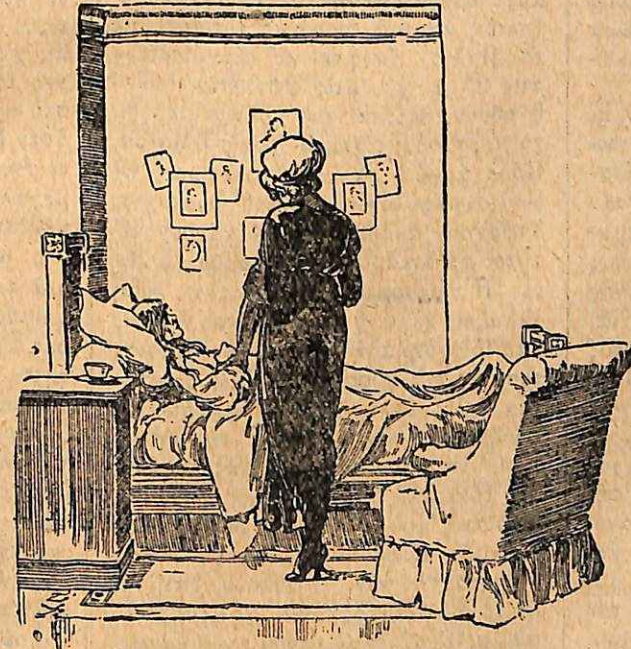
Η καμαριέρα έφυγε, ή λαίδη ξεδίπλωσε το χαρτί. Ήταν γραμμένο βιαστικά, δυσανάγνωστα. Η λαίδη, για να καταλαβαίνη τί λέει, το διάβαζε λέξη-λέξη δυνατά:

«Στην κατοικία του ανθρώπου πού έρωίξε κάτω την μίς Όμπρσ και προκάλεσε το αυτοκινητικό δυστύχημα, ή άστυνομία έκαμε έρευνα και βρήκε τα κλοπιμαία, δηλαδή το πορ-

τραίτο και το κόσμημα. Στην άνάκρισή του, ο άνθρωπος αυτός έμολόγησε την πράξη του, αλλά ισχυρίζεται ότι τον έβαλε να την κάμη ή μίς Σθενσενχάμ πού του υποσχέθηκε και να τον πληρώση...»

Από την έκπληξη, από τον τρόμο, ή λαίδη άφησε το χαρτί να πέση απ' το χέρι της χάμω. Κι' απ' το κρεβάτι της γριάς, την ίδια στιγμή, ακούστηκαν αυτά τα λόγια:

— Τον έπιασαν... μίλησε... κι' εγώ θα πεθάνω... «Ω, τώρα το βλέπω!... Ο Θεός είναι εναντίον μας! Μας τιμωρεί!... Σταθήτε, μυλαίδη,

«Τζαίνη... μη θέλεις να σου φέρω παπά;» (Σελ. 271, στ. α')

σταθήτε!... Θα μιλήσω... θα τα πώ όλα... όλα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΒ'

Η Τζαίνη άρχισε να μιλή. «Αλλά ή φωνή της ήταν τόσο αδύνατη, ώστε ή λαίδη φοβήθηκε πως δεν θα μπορούσε να φτάση ως το τέλος. Της έδωσε τότε μία κουταλιά από το καρδιοτονωτικό πού είχε πάντα μαζί της. Η γριά πήρε δύναμη και με σταθερή φωνή διηγήθηκε:

— Ιούλιο μήνα... θυμάστε... μπαρτιστήκατε στη Βομβάη για να γυρίσετε στη Γαλλία... Είχατε κληρονομήσει το μακρινό σας θείο, το λόρδο Σθενσενχάμ... Είσατε χαρούμενη κι' ευτυχισμένη πού θα γυρίζατε στην πατρίδα σας και θα ξαναβλέπατε τη μονάκριβη κόρη σας

«Εδίθ, πού τη λέγατε χαϊδευτικά Ντιζέτ... Δεκατρία χρόνια είχατε να την ιδήτε και δεν ξέρατε πως ήταν άκριβώς, γιατί καμιά φωτογραφία δεν μπορούσε να σας την παραστήση.

«Μία μεγάλη τρικυμία σας βρήκε στο ταξίδι. Σωθήκατε απ' το ναυάγιο... ο Θεός έκαμε θαύμα... και φτάσατε μετά καιρό στη Μασσαλία. Έκει μία φοβερή είδηση σας περίμενε... Η κόρη σας είχε πεθάνει από διφθερίτη...

«Τρέξατε βιαστικά και παραζαλισμένα στον πύργο σας, με την έλπίδα να ιδήτε την πολυαγαπημένη σας έστω και νεκρή. Ήταν άργά. Όταν έφτάσατε στο νεκροταφείο, ο τάφος ήταν σκεπασμένος...

«Του κάκου παρακαλέσατε να τον ανοίξουν... Σας είπαν πως ή Ντιζέτ ήταν τόσο παραμορφωμένη, πού θα σας έκανε φρίκη άβάσταχτη... Υποχωρήσατε... βυθιστήκατε στο πένθος... Νύχτα-μέρα κλαίγατε άπαρηγόρητα τη μονάκριβή σας... Δεν μπορέσατε να μείνετε περισσότερο στον πύργο, όπου είχατε δειρευθεί να την ξαναβρήτε, δεν θελήσατε να μείνετε στο μεγάλο του βουλεβάρτου Σαιν-Ζερμαίν όπου είχατε τόσο τραγικές αναμνήσεις, κι' αγοράσατε αυτό το σπίτι όπου εγκατασταθήκατε.

«Υστερ' από ένα μήνα, ένα κοριτσάκι χτύπησε την πόρτα σας. Ήταν μία μικρή όρφανή πού ζητούσε την ευσπλαχνία σας, κόρη άγαπημένης άδελφής σας πού είχε χαθεί έδω και δεκατέσσερα χρόνια... Σας παρουσίασε οικογενειακά γράμματα, σας είπε ένα σωρό λεπτομέρειες για τη μητέρα της και σας έδειξε τόση αγάπη, ώστε σεις την πιστέψατε και την άναγνωρίσατε γι' άνεψιά σας.

«Έτσι νομίζατε, έτσι νόμιζαν δλοι, πως έγιναν τα πράγματα. «Αλλά δεν ήταν έτσι! Η Ντιζέτ δεν είχε πεθάνει...»

«Έδω ή λαίδη Σθενσενχάμ έβγαλε μία κραυγή φοβερή. «Αλλά οι στιγμές έγιναν μετρημένες. Και με υπεράνθρωπη δύναμη, κρατήθηκε για ν' ακούση τα παρακάτω.

— Καθώς φεύγαμε για τη Μασσαλία με αυτοκίνητο—έξακολούθησε ή γριά—δυσκακοὐργοι άρπαξαν τη Ντιζέτ. Όρμησα να τη γλυτώσω από τα χέρια τους και με χτύπησαν στο πρόσωπο. Από τότε παραμορφώθηκα, έγιν' άγνώριστη... Ούτε

έμαθα τί απόγινε το κορίτσι, γιατί με το χτύπημα έπεσα κάτω λιγοθυμισμένη. Η πληγή μου ωστόσο δεν ήταν βαρεία και την άλλη μέρα ήμουν καλύτερα...

(Ακολουθεί) ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΠΑΣΧΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Αγαπητοί μου,

ΤΟ πρωί, όταν άνοιξα το παράθυρό μου, είδα στο μπαλκόνι ενός αντικυρνού σπιτιού ένα πελώριο στεφάνι από τριαντάφυλλα. Μπά! σήμερα δεν είναι Κυριακή του Πάσχα; Χτές τη νύχτα δεν κάναμε Ανάσταση; Από τότε το Πάσχα, κρεμοῦν στα μπαλκόνια τους λουλουδιένια στεφάνια; Αυτό ήξερα πως το κάνουν μόνο την Πρωτομαγιά...

Αλλά σε λίγο θυμήθηκα. Δεν ήταν μόνο Πάσχα, ήταν και Πρωτομαγιά. Αποδραδύς μάλιστα είχα διαβάσει στις έφημερίδες πως έπιασαν πολλούς κομμουνιστές, γιατί έτοιμαζόνταν να κάμουν φασαρίες. Και τις φασαρίες τους, οι κομμουνιστές τις κάνουν συνήθως την Πρωτομαγιά, που είναι, να πούμε, ή Εθνική τους γιορτή. ή Εικοστήπemptη τους Μαρτίου... Μπά, τί παράξενο πράγμα να πέση φέτο μαζί με το Πάσχα! Η ημέρα της Χαράς και της Αγάπης, της Ομόνοιας και της Ειρήνης, ή ημέρα που όλοι οι Χριστιανοί — «και πρώτοι και δεύτεροι, και πλούσιοι και πένητες» — αλλάζουν το αδελφικό φιλή κι ή ημέρα του Μίσους, της Όργης, του Χωρισμού, του Πολέμου! Αλλά όχι! ή Πρωτομαγιά δεν είναι μόνο αυτή ή «κόκκινη», ή ματοβαμμένη των κομμουνιστών. Είναι κι ή γιορτή των λουλουδιών, των άγνων, των άθων, των ειρηνικών. Κι αυτή μπορεί να πέφτη μαζί με το Πάσχα...

Και μου έρχεται τώρα μια παιδική ανάμνηση: Στην πατρίδα μου συνήθιζαν τότε, έκτος από το στεφάνι που κρεμοῦσαν την Πρωτομαγιά στην πόρτα του σπιτιού, να σκορποῦν στο κτώφλι, πάνω στο δρόμο, πέταλα ρόδων και κομματάκια από τσέφλια κόκκινων αυγών, που τα φύλαγαν ξεπίτηδες από το Πάσχα. Έτσι έβλεπες τις δυο γιορτές σαν ενωμένες. Και τα κόκκινα, τα λαμπράτινα αυγά φαινόταν σά μαγικάτινα λουλούδια, που τα ξεφύλλιζαν μπροστά στις πόρτες μαζί με τα ρόδα. Δεν ξέρω αν υπήρχε ή αν υπάρχη κι' άλλου αυτό το έθιμο.

Στην πατρίδα μου όμως το έκαναν, και το θυμήθηκα την Κυριακή του Πάσχα, που ήταν και Πρωτομαγιά, όταν, επάνω στο τραπέζι, είδα ένα βάζο με κόκκινες τουλίπες και, δίπλα, ένα πανέρακι με κόκκινα αυγά: δυο μπουκέτα, θάλεγε, κόκκινα μπουκέτα χαράς, το ένα για τη μιά γιορτή και τάλλο για την άλλη.

Το Πάσχα, συνήθως, δεν είναι πολύ μακριά από την Πρωτομαγιά. Κάποτε έπεφτε και λίγες μέρες πρωτότερα. Πρώτη φορά όμως φέτος πέφτει την ίδια μέρα. Κι' ατία το Νέο Ημερολόγιο που παραδεχτήκαμε εδώ και λίγα χρόνια. Φέτο, με το Παλιό, συμπεραίνω ότι το Πάσχα θα το γιορτάζαμε στις 17 Απριλίου. Με το Νέο το γιορτάσαμε 13 ημέρες αργότερα, δηλαδή την 1 Μαΐου. Κι' επειδή καμιά φορά το Πάσχα, με το Παλιό, έπεφτε κι' αργότερα — στις 23 π.χ.;, στις 24 Απριλίου — θάρθουν βέβαια και χρόνια που θα το γιορτάσουμε στις 6 ή στις 7 Μαΐου. Πόσο άργά! Αλλά τί σημαίνει; Οι Παλιοημερολογίτες — που δυστυχώς υπάρχουν ακόμα, για να κάνουν κι' αυτοί τα δικά τους — μπορούν να λένε. Η ημερομηνία, τόνωμα, ή λέξη αλλάζει, αλλά ή εποχή είναι ή ίδια. Στο ίδιο δηλαδή σημείο της ετήσιας τροχιάς της γύρω στον Ήλιο βρίσκονται ή Γη όταν γιορτάζαμε τότε το Πάσχα μια Κυριακή που τη λέγαμε 17η Απριλίου, παραδείγματος χάρη, στο ίδιο που βρίσκεται κι' αυτή την Κυριακή που τη λέμε 1η Μαΐου. Καθώς σ'ας είπα κι' άλλη φορά, μόνο στη γιορτή των γενεθλίων επήλθε, με το Νέο Ημερολόγιο, κάποια ανωμαλία. Γιατί όταν γεννήθηκε κανείς, με το Παλιό, την 25 να πούμε του Απριλίου, για να βρή ακριβώς την επέτειο με το Νέο, δηλαδή την ημέρα που ή Γη θά βρισκόταν πάλι στο ίδιο σημείο της τροχιάς της, πρέπει να πάη στην 8 Μαΐου. Αν γιορτάση λοιπόν τα γενέθλιά του όπως τα γιορτάζε πάντα, δεν είναι πια τα καθαυτό, τα ουσιαστικά. Κι' αν τα γιορτάση στις 8 Μαΐου, δεν είναι πια τα νομαστικά, τα τυπικά. Έκτος αν τα γιορτάζη και τις δυο αυτές ημερομηνίες — πράγμα βέβαια που δεν συμφέρει...

Αλήθεια, τί οικονομία που είναι όταν πέφτουν δυο γιορτές μαζί! Νά, φέτος, για να γιορτάσουμε την Πρωτομαγιά, δεν ξοδέψαμε άλλο χρήμα κι' άλλον καιρό. Πήγε κι' αυτή με τα έξοδα και με τις αργίες του Πάσχα. Ένθ' αν έπεφτε ξώπασχα, όπως συνήθως, το λίγο-λιγώτερο θα χάναμε μια μέρα ακόμα σχολείου.

Το ξέρω τώρα πως αυτό θα θέλαν και τα παιδιά, που πολύ κατοουφιάζουν όταν πέφτη Κυριακή μιά γιορτή έξαιρετέα. Αλλά τα παιδιά δεν έχουν δικιο. Την ημέρα εκείνη, που νομίζουν πως τη χάνουν με το διπλογιόρτι, απεναντίας την κερδίζουν. Γιατί ο καιρός του σχολείου, της σπουδής, της εργασίας, είναι πολύτιμος, μετρημένος, και δυστυχώς πολλός. Πάρα πολλές γιορτές τον λιγοστεύουν. Στην Εύρώπη δεν έχουν τόσες. Τα Χριστούγεννα μόνο, το Πάσχα και τις Κυριακές. Και πάλι φωνάζουν κι' εκεί πως οι διακοπές είναι πολλές. Έμεις εδώ γιορτάζουμε με αργία ένα σωρό αγίους και αγίες. Και σ'α να μην έφταναν οι θρησκευτικές, οι εθνικές, οι πολιτικές, οι κοινωνικές γιορτές, έχουμε και τις... ατμοσφαιρικές. Όταν χιονίζει π.χ.: — και χιονίζει κάμποσες φορές το χρόνο — τα παιδιά δεν πάνε στο σχολείο αλλά... εκδρομή. Κι' όταν βρέχη ραχδαία, κάθονται σπiti τους. Στόν τόπο μας, βλέπετε, ή μεγάλη κακοκαιρία είναι κάτι ασυνήθιστο, — αφού και παραστάσεις, για μεγάλους, αναβάλλονται καμιά φορά — ενώ στην Εύρώπη, το χειμώνα, είναι κάτι καθημερινό. Πόσες αργίες, πόσα χασμέρια! Κι' έπειτα μπορούμε πως ένας νέος που τελειώνει το Γυμνάσιο στην Εύρώπη, ξέρει πολύ περισσότερα από έναν που το τελειώνει εδώ. Σ' αυτό βέβαια συντελούν και πολλά άλλα πράγματα: αλλά από τα κυριώτερα είναι κι' οι γιορτές.

Αλλ' ας γυρίσουμε στο πρωτομαγιάτικο Πάσχα. Δεν ξέρω τί έγινε άλλου, αλλά έμεις, στην Αθήνα, το γιορτάσαμε ωραία. Ο καιρός ήταν θαυμάσιος, δεν φυσούσε καθόλου και τα κεριά της Ανάστασης, τη νύχτα, φεγγοβολούσαν σταθερά. Όταν τελείωσε το Χριστός Ανέστη, οι δρόμοι γέμισαν από τέτοια χαρούμενα κεριά, που γύριζαν από την εκκλησία στο σπίτι να μεταδώσουν το νέο τους φως σ' ακοίμητο καντήλι. Οι θόρυβοι είχαν πάψει — καμπάνες, κανόνες, ρουκέτες, στράκες — και στην ιερή ήσυχία της ανοιξιάτικης νύχτας περπατούσαν αυτά τα φώτα, άλλου πυκνά, άλλου αριά, μα παντού γλυκά, παρήγορα, αναμμένα από το ίδιο θείο φως, το ανέσπερο, που έλαμψε στόν κόσμο με την Ανάσταση...

Σας αποψάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΞΑΓΝΙΣΘΗΤΕ

Εδιόβαινε καρτερικά το Γολγοθά τις στράτες, Της Απολύτρωσης Σταυρός του βάρινε τις πλάτες.

Εφρίξανε τί λούλουδα και γέροντα τα κεφάλια. Τ' άγρι φύσαγε απαλά, νύχτα έπεφτε αγάλια.

Εχλεύαζαν το Αυρωτή οι άπιστοι τριγύρω. Μεθυστικό άπλωνότανε της Άνοιξης το μύρο.

Γλυκειά μορφή ολόφωτη χιλιοβασιτισμένη Πονετικά έκοιταζε την Πλάση τη χαμένη.

Το μάτι του άγγελικό και άπαλό σά χάδι... Ω, άνθρωποι! διώξτε μακριά της Πλάνης το σκοτάδι.

Ο Ναζωραίος ο ξανθός πάλι να σταυρωθή Για σ'ας, ψυχές τρισκόταδες, άθως θά πονή...

Εξαγνισθήτε, άμαρτωλοί, σ'ε μετανοίας φώς... Για σ'ας Αυτός μαρτύρησε, και στήθηκε ο Σταυρός.

Ραγισμένη Δύρα

Τ' ΑΡΝΑΚΙ

Μεγάλο Σάββατο. Αύριο ξημερώνει Λαμπρή. Σ' όλες τις ψυχές βασιλεύει ή χαρά και μονάχα τα δύστυχα τ' άρνάκια στέκουν καταλυπημένα, κλεισμένα στα μακριά τους, έκει στη μικρή ήλιόλουστη πλατεία πούνα πλημμυρισμένη άπ' τον κόσμο. Μα κανένας άνθρωπος δε φαντάζεται πως κι' αυτά θά πονάνε. Σ'αν να μην είχαν ψυχή — τ' άψυχα μόνο δεν αισθάνονται. Νά ένα κατάσπρω χιονάτο άρνάκι κάποιος χοντροάνθρωπος τ' άρπάζει και το δείχνει σ' έναν κύριο.

Αυτός το έξετάζει καλά. Φαίνεται πως του άρέσει, γιατί λέει στόν άνθρωπο να το πάρη σπιτι του και βγάινε να πληρώση. Και πονάει τόσο έτσι, όπως το κρατάει κρεμασμένο άπ' τα πόδια!

Μα κοίτα, κοίτα, ή μάννα του, μια μεγάλη προβατίνα, έξαλλη τρέχει μέσα στο μαυροί, θέλει να το σπάση, να βγή έξω, να σώση το παιδί της! αλλά το ξύλο είναι γερό! τα μεγάλα της ύγρα μάτια δρθάνοιχτα, άγρια γυαλίζουν! τρελλή φωνάζει σπαραχτικά, άπελπισμένα, με μια φωνή που φανερώνει όλο το μέγεθος του πόνου της ψυχής της, του πόνου της ψυχής της μιάς μάννας. Είναι το αγαπημένο της παιδί που άπ' το πρωί της έχουν πάρει.

Αλλά ένα της μένει. Αυτό κοιτάει τον άδερφό του που όλο κι' απομακρύνεται στα χέρια του κακού ανθρώπου, βελάζοντας λυπητερά, γιατί ίσως ξέρει ότι κι' αυτό σε λίγο θά βρή την ίδια τύχη.

Και το μικρό άρνάκι φεύγει, όλο και φεύγει... Τινάζεται, προσπαθεί να

ξεφύγη, μα του κάκου. Κοιτάζει τ' άδερφό και τη μάννα του και κλαίει, κλαίει...

Ο άσπλαχνος άνθρωπος όλο και προχωρεί άνάμεσα άπ' τον κόσμο, και τώρα πιά ρίχνει τ' άρνάκι την τελευταία ματιά στη μάννα του, — ματιά απόγνωσης.

Βγαίνουν άπ' την πλατεία και περπατούν... περπατούν... Στο μικρό τ' άρνάκι τα λεπτά φαίνονται χρώγια, τώρα που δε βλέπει πια τα τόσο άγαπημένα του πρόσωπα.

Ω, δυστυχισμένο πλάσμα, και να μη σκέπτεται κανένας άνθρωπος την άγωνία σου! Καίμενο άκακο, άγνό, άθωο άρνάκι!

— Αχ, Θεέ μου, κάμε το σκληρό μαχαίρι θάνατο δίχως πόνο να το φέρη.

Δυσόχαρτο

ΔΙΠΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Ντάν! Ντάν! Ντάν!...

Οι καμπάνες κτυποῦν χαρούμενα, προσκαλώντας τους Χριστιανούς για την Ανάσταση. Ο ούρανός, ντυμένος τη χαρωπή γαλάζια του στολή, συμμετέχει κι' αυτός στη μεγάλη αυτή γιορτή. Το φεγγάρι ρίχνει τις ώρες του άκτινες φωτίζοντας το δρόμο, που ακολουθούνε οι πιστοί για να πάνε στην εκκλησία. Οι χριστιανοί ξεχύνονται άπ' όλες τις μεριές και μοιάζουν σαν άρνάκια, που τρέχουν να ύποδεχθούν το Χριστό. Μέσα σ' αυτούς μια παιδούλα, φτωχοντυμένη, προχωρεί με βήμα βιαστικό, με μια πεποϊθησή, που το κάνει σταθερό. Πηγαίνει να παρακαλέση τον Χριστούλη, που σε λίγο θ' αναστήθι, να δώση στη μικρή της φίλη την ύγεια, τον πολύτιμο αυτόν θσαυρό.

Φτωχούλα, έχοντας για μόνο της έφθδιο και πλούτο μια άθωα καλοκάγαθη ψυχούλα, είχε ένωθει με τον ίσχυρό κρόκο μιάς άτέλειωτης φιλίας με μια πλούσια παιδούλα, ποδγε όμως μια καρδούλα άγνη και ταπεινή. Μα άρρώστεια αγιάτρευτη κτύπησε μια μέρα τ' άρχοντοσπιτου την πόρτα κι' ή μικρούλα ή φίλη της κοιτάει βαρεία. Οι γιατροί πια την έχουν ξεγράψει κι' ο χάρος άρχίζει ν' άπλώνη τις άπαίσιες φτερούγες του. Μα υπάρχουν όμως κι' άγγελούδια που ο Θεός τ' άγαπά τόσο, ώστε να πραγματοποιή τις επιθυμίες τους.

Σκυμμένη ή παιδούλα στο εικόνισμα του Χριστούλη παρακαλεί με μια άφωνα δέηση...

Ντάν! Ντάν! Ντάν!... Χριστός Άνέστη!...

Σ' άρχοντοσπιτο ή θλίψη έχει σσημένο τον θρόνο της. Εάφνου όμως με το κτύπημα της καμπάνας, πάνω στο χλωμό προσωπάκι της άρρωστης μικρούλας πέφτει μια παράξενη ακτίνα, σαν φωτιστέφανο.

Το χλωμό προσωπάκι κοκκινίζει, λές και πέρνει καινούργια ζωή.

Η παιδούλα σώθηκε, αναστήθηκε! Νάγινε τάχα θαύμα;...

Εργάνης

ΜΙΑ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Ήταν ένα μελαγχολικό σούρουπο. Ο βασιλεμένος ήλιος είχε αφήσει κάτι κοκκινόχρυστα σύννεφα που σβύναν άργά-άργά...

Από το δάσος ερχόνταν τ' άμέτρητα τσίτου-τσίου των πουλιών, που γυρίζαν στις φωλιές τους. Ο ήχος των κουδουνιών έσμιγε με τα βελάσματα των άρνιών που βοσκοῦσαν.

Γύρω έρημιά. Και στην ψυχή μου είχε θρονιαστεί ή μελαγχολία.

Μα νά, το βλέμμα μου έπεσε στο έρημοκκλησάκι, και τράβηξα για κεί, που πάντα κανείς βρίσκει στη θλίψη του παρηγοριά.

Μέσα σκοτεινά. Το καντηλάκι μπροστά στο εικόνισμα της Παναγίας έρχε τόσο λιγοστό φώς, που ήταν σά να μην υπήρχε. Προσκύνησα, Και βρισκοντας μια καρέλλα σε μια γωνιά, κάθησα να ξεκουραστώ λιγάκι! είχα κάνει άρεκετό δρόμο.

Σε λίγο φάνηκε στην πόρτα μια σκιά, προχώρησε ψηλαφιστά μέσ' στην εκκλησούλα, και φτάνοντας στο καντηλάκι, άναψε ένα κεράκι. Στο φώς του είδα το κατάχλωμο πρόσωπο μιάς παιδούλας. Τα μάτια της φαινόταν πως συχνά κλαίγανε... Τα ρουχαλάκια της παλιά...

Κρυμμένος καθώς ήμουν στη σκοτεινή γωνιά μου, δε με πρόσεξε, κρατούσα την άνασσή μου άπ' το φόβο μή τρομάξω με την παρουσία μου το δύστυχο πλάσματάκι. Στηρίζοντας στο κροσστάσι το κεράκι, τα χεράκια του τρέμανε και τα μεγάλα του πονεμένα μάτια άρχισαν να βουρκώνουν...

Γονάτισε μπρός στην εικόνα της Παναγίας, και μέσ' άπ' τ' άναφλητά της, άκουσ' αυτή την προσευχή:

«Γλυκεία Παρθένα, του λατρεμένου μας Χριστού μαννούλα, Έσθ' χουρή μου Παναγιά, τον πόνο μου που βλέπεις, λυπήσου με, σπλαχνίσου, κι' άκου τη δέσή μου... Καλή μου Παναγιά, δώσε της γερσούνας μου την πρωτινή της γερσούνη και μη μ' άφίσης όρφανή... Στόν κόσμο τουτο, Παναγιά, δεν έχω άλλο στύλο, μονάχα τη μαννούλα μου. Τί θ' άπογίνω τάχα έγώ όταν στόν κόσμο μείνω έρημη; Τί θ' άπογίνω ή φτωχιά σά χάσω τη μαννούλα που λατρεύω;...

«Ω... ή φτωχή ψυχή μου χάρη στο ξητά, μη τη μαννούλα μου νεκρή να δώ μ' άφίσεις... Η γλυτώσέ την, Παναγιά, ή πάρε μας άντάμα. Κοίταξε το κερύ που σούφερα, το ξέρεις πως νηστικά κοιμήθηκα, το τάξιμο για να σου φέρω...»

Σταμάτησε. Τα μάτια μου βρεθήκαν βουρκωμένα... Σ'αν έφυγε ή παιδούλα, προσκύνησα, παρακαλώντας ολόθερμα την Παναγιά να σώση την άρρωστη μαννούλα... Πάνω στην εικόνα γυάλιζαν δυο αθάκια άπ' τα δάκρυα της παιδούλας. Θαρρούσες πως ή Παναγιά έκλαιγε...

Κίνησα να φύγω. Το κεράκι είχε σβύσει... μέσα σκοτάδι... Έξω το φεγγάρι άρχισε να φωτίζει...

Π. Ναλέος

ΣΑΝ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Τ' άράκι, περνώντας ανάλαφρα, έμπνησε τα ταπεινά άγριολούδα που φύτρωναν στη ράχη του Γολγοθά. Τέν.

καὶ ὁ κ. Ξ. σὰς εὐχαριστεῖ) **Κεφαλωνίτην** (ἔχω καὶ στήν Κεφαλληνία συνδρομητές· ἔδωσα τὸ γράμμα σου στὸν κ. Φαίδωνα πού τὸ διάβασε εὐχαρίστως· ἀλλὰ ἐπιμένει ὅτι μόνο ἂν ἐπικρατήσῃ ὁ ἄνθρωπος θὰ μπορούσε νὰ λείψῃ κι' ὁ πόλεμος· ἡ ἀλλαγὴ τοῦ καθεστώτος δὲν θάκανε τίποτα, κι' ἀπόδειξίς ἐστι καὶ στή Ρωσία ἀκόμα, σήμερα, ὅλο πολέμους κάνουν κι' ἐτοιμάζουν) **Μακεδονικὸν Ἐντελβαῖς** (εὐχαριστῶ πολὺ· ἐσημείωσα καὶ τῆλο πού μοῦ γράφεις) **Σεπσομένον Δόρδον** (νομίζω ὅτι σοῦ ἀπήντησα· ἂ, δὲν ξέρω ποῖο εἶναι τὸ καλὺτερο βιβλίον τοῦ κ. Ξενοπούλου! καθένα σὲ εἶδος του· κι' ἄλλα γιὰ παιδιὰ, ἄλλα γιὰ νεολαία, ἄλλα γιὰ μεγάλους) **Ἰππότην Δόγγην, Ζίταν Γλαβίνα, Μελαχροινὴν Συριανοπούλαν, Ὀνειροπόλον Ἑλληνοπούλαν, Φερνίστριαν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 27 Ἀπριλίου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 259ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεῖται μέχρι τῆς 7 Ἰουλίου.

308. Δεξιγραφίος

Πρόθεση, νότα, μιὰ λεπτή
Ὡσάν νὰ λέγαμε κλωστή...
Πουλὰκι ὁμορφο μ' αὐτὰ
Βλέπονμ' ἐμπρός μας νὰ πετᾷ.
Ἑρμῆς

309. Συλλαβογράφος

Ἀντωνυμία τὸ πρῶτό μου,
Τῆλο μου ἀπαγορευτικό,
Κάποιος θεὸς τὸ τρίτο μου,
Τὸ τέταρτό μου ζῶο μικρό.
Κι' ἂν βάλης ὅλ' αὐτὰ μαζί,
Τρανὴ βασίλισσα ἀναΐσει.
Ὕμνος τῆς Ἑλευθερίας

310. Στοιχειογράφος

Ζῶον κερασφόρου
Κόβεις τὸ λαϊμό;
Πέρα στήν Εὐρώπη
Βλέπεις ποταμό.
Ἀνίκητος Πελεμιστής

311. Μεταγραμματισμός

Βγάλε Δέλτα, βάλε Βῆτα
Κι' ἀπὸ τὸ νηράκι κοίτα
Πῶς προβάλλει βασιλιάς
Τῆς Αἰγύπτου τῆς παλιάς.
Δεσφισμένη Ἑλλάς

312. Μαϊάνδρος

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νᾶντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε ν' ἀναγινώσκονται κατὰ σειράν: Στοιχεῖον, μιὰ τῶν δωδεκανήσων, φωτεινὸν μετέωρον, ἀντωνυμία, ἄγιον ζῶον, πρόθεσις, σημεῖον τῆς οὐρανίας σφαίρας, ποταμὸς τῆς Εὐρώπης, ἀπόστολος, ἐπίρρημα, ὁρος, θεὰ, οὐράνιον σῶμα, μέρος τοῦ θεάτρου, θεὰ μεγάλη.

Κινεζούλα

313. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 6 7 = Κράτος.
2 4 4 7 = Βλέπει.
3 7 4 6 7 = Πόλις.
4 7 6 7 = Θεά.
5 2 4 5 7 = Εὐροήγνυται.
6 4 7 3 7 6 7 = Μέγα ὕψος.
7 3 5 7 = Ἀρχαία πόλις.
Κρητικὸ Ἀκρογιάλι

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879 - 1893) ἰπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς τρεῖς: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 35 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894 - 1931), ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι. 38 ἐν ὄλῳ. Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 - 1928 τιμῶνται ἕκαστος ἀρχαίος δρχ. 80 καὶ ραμμένος δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930 καὶ 1931 τιμῶνται ἕκαστος ἀρχαίος δρχ. 110 καὶ ραμμένος δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν δρχ. 5 ὁ ἀρχαίος καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν δρχ. 23 εἴτε ἀρχαίος εἴτε ραμμένος.

314-318. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου. πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

Πάρος, Δανός, ράκος, τροχός, ὀβελός.
Τραγουδιότης

319. Συλλαβικὴ Μεσοστιχίς

Αἱ μεσαιαὶ συλλαβαὶ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, ὅλων τρισυλλαβίων, ἀποτελοῦν ἀρχαίαν παροιμίαν ἐκ τεσσάρων λέξεων:

1, Μάντις περίφημος· 2, Ἐπίθετον συνώνυμον τοῦ φωτεινός· 3, Πόλις νήσου ἰταλικῆς· 4, Μέρος τοῦ ἄνθους· 5, Καρπὸς με κληρὸν φλοιόν· 6, Ἀρχαῖος ρήτωρ· 7, Σατυρικόν, ὕβριστικὸν ποίημα ἢ πεζόν· 8, Ἐκ τῶν 30 τυράνων· 9, Ποταμὸς τῆς Ν. Ἑλλάδος.
Κυρὰ τῆς Θάλασσης

320. Μικτόν

ζ - υα - ζ - υα
Μαρίνος Βέγας

321. Γρίφος

T	T	TTTT	ατ
T T / T T	T	ατ	ατ
T T	T T	τριμ	ροή
T	T T	ατ	ὀλικῶς.
T	T	TTTT	ατ

Πλάνο Δοξάρι

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

322. Logogriphe

Je n'ai ni pieds, ni mains, ni corps,
[ni bras, ni tête;
Par deux jambes. sans plus, tout mon
[être est construit;
Une lettre de moins me transforme
[en esprit;
Si vous ôtez deux, je ne suis qu'une
[bête.

Σπαρτιατεπούλα

323. Mots carrés

* * * * * = Journée passée.
* * * * * = Antiseptique.
* * * * * = Le paradis.
* * * * * = Nom propre.
Verticalement les mêmes.

Μακεδονικὸν Ἐντελβαῖς

Σημ.— Τὸ Anagramme τοῦ προηγουμένου φυλλαδίου ἐλήφθη ἀπὸ τὴν Συλλογὴν τοῦ Νικηφόρου Οὐρανίου.

ΑΥΞΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 8

92. Ἀδάμας (Ἀδάμ, ἄς.)—93. Ρώμη (ρῶ. μί.)—94. Ἐρχόμενος—Ὀρχομενός.—95. Εὐλογία—εὐλογία.—96.

	N	N	Σ	Σ
	Ω	Ω	Ο	Ο
N	Σ	K	Λ	
H	A	O	Y	I
Z	I	Δ	M	I
	A	Ω	Ω	O
	Σ	N	N	Σ

96. ΠΡΙΑΜΟΣ (ροιά, Ἰρίς, ἄρμα, Μάιος, ὁμάς, Σάμος.) 98. **Εἰς οἶονός ἀριστος ἀμύν** (εἶθαι περὶ πάτρης). (εἰς τὸν ὅς, ἄρ' ἰστός, ἀμύν κτλ.)—99. Basson (bas son.)—100-104. Par la lettre M: mère, mort, mouche, âme, trame.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΒ'—227]

Μαρία καὶ Ἑρριέτη Φιλικῶ, Καλὸ Πάσχα. Μὲ ξέρατε; εἰμαι τὸ **Μακεδονικὸν Ἐντελβαῖς**

[ΔΒ'—228]

Εὐγενικά Διαπλάσσοῦλα, συμμετέχοντα στὸ διαγωνισμὸ τῆς «ΕΣΠΕΡΑΝΤΟ», δεῖχνετε τὰ εὐγενικά σας αἰσθήματα. Στὰ Διαπλάσσοῦλα εὐχόμεσθε τὸ Πάσχα τους, στήν εὐτυχία λουσμένο.

[ΔΒ'—229]

ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

Στὴν 27 Ἀπριλίου ἐγένε ἀρχὴ τῶν φιλολογικῶν συγκεντρώσεων μὲ ὁμιλίαν τὴν τὸν ΤΑΡΖΑΝ καὶ θέμα ΔΑΝΤΕ.

[ΔΒ'—230]

Χρυσόνειρο, Ἀρλίτα, Βασίλισσα τῶν Ρόδων, Σεληνόφωτη Νύχτα καὶ Τρελλὰ Τραγουδιστὴ, διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν Μ. Μυστικῶν, γιὰ τοὺς λοιποὺς δὲν τ' ἀνταποδίδετε; Περιμένω τετραδιάκια σας: Ἀλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω κάρτες, Μ. Μυστικά μὲ ὅλους-ὅλες: στήν Δ/σιν: Ἡβὴ Ν. Σάββα, Κτῆμα Κύπρου.

Μαραμένο Δουλούδι

[ΔΒ'—231]

Οἱ «ΛΑΓΟΙ» εὐχονται στὰ Διαπλάσσοῦλα καλὸ Πάσχα.

Α' Διαγωνισμὸς Τοπιῶν, συμμετοχὴ βραχίονος, προθεσμία διμήνου. Βραβεῖα ἐκλεκτά. «Ἐσπεράντο», Διαπλάσσοῦλα-ες, περιμένουμε. Δ/σιν: (ΔΒ'—39).

[ΔΒ'—232]

Ανταλλάσσω τετραδιάκια, κάρτες ἡθοποιῶν, ζωγραφικῆς. Δ/σιν: (ΔΒ'—162)

Παρήγορος Ἀγγελος

[ΔΒ'—233]

Μόσχω Τζαβέλλα = Κογκαλίδου. Μάχαيران ἔδωσα, μάχαيران λαβαίνεις. **Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ, Μονάκριβη**

[ΔΒ'—234]

Πρωτομπαίνοντας στήν κίνησιν χαίρετῶ ὅλους-ες. Περιμένω ἀνυπόμονα ἕνα τετραδιάκι.

[ΔΒ'—235]

Χιλίες εὐχὲς στοὺς φίλους-ες μου γιὰ τὸ Πάσχα.

Δικηγορίνα

[ΔΒ'—236]

Χλόη, ἀκόμα νὰ μὲ βρῆς; ψευδώνυμο ἔχω, ἀδίκως κουράζεσαι.

Γιαννήρης

[ΔΒ'—237]

Διαπλάσσοῦλα-ες, μὴ συγχέετε τὸν Δάμωνα μὲ τὸν Φιντία. **Χλόη**, σὲ ξέρω· γιὰτὶ ἀργεῖς;

Φιντίας